

# ՄԵՃՄՈՒԱՒ ԱԽՊԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL  
MEDJMOUA - I - AHBAR  
Grand'Rue de Pera 65

Համբարտա իրի քեճա Կառնի ՉԱՐՇԵՆՊԻՆՂ ՎԵ ԶՈՒՄԱՍ ԻՐԹԵՍԻ

Կիւնդերի ներք օրմուր:

مجموعه اخبار

بك اوغلي قسم جادوى نومرو 70

Հաղթած ահա մի թեալիդ, խուսուսած իշխն ՅՈՒՆԻՍՆԵՍ ԹՕԼԱՅԵՆՍԻՍ միւրաճաթ օրմուր: — Իտարէխանէ՛ Պէյոզլունտա ճապտէի քեպիրտէ ն: 63

## ՄԵԹՈՍ ՏԵՅԻՆՆԻՍ

«Մեթոս քեպիրտէի միւրաճաթ օրմուր: — Իտարէխանէ՛ Պէյոզլունտա ճապտէի քեպիրտէ ն: 63»

Ինչպէ՛ս պիտի հաղթէ՞ թի միւրաճաթ օրմուր: — Իտարէխանէ՛ Պէյոզլունտա ճապտէի քեպիրտէ ն: 63»

Պու հաղթէ՞ թի միւրաճաթ օրմուր: — Իտարէխանէ՛ Պէյոզլունտա ճապտէի քեպիրտէ ն: 63»

Հաղթած ահա մի թեալիդ, խուսուսած իշխն ՅՈՒՆԻՍՆԵՍ ԹՕԼԱՅԵՆՍԻՍ միւրաճաթ օրմուր: — Իտարէխանէ՛ Պէյոզլունտա ճապտէի քեպիրտէ ն: 63»

Հաղթած ահա մի թեալիդ, խուսուսած իշխն ՅՈՒՆԻՍՆԵՍ ԹՕԼԱՅԵՆՍԻՍ միւրաճաթ օրմուր: — Իտարէխանէ՛ Պէյոզլունտա ճապտէի քեպիրտէ ն: 63»

«Իտարէխանէ՛ Պէյոզլունտա ճապտէի քեպիրտէ ն: 63»

Հաղթած ահա մի թեալիդ, խուսուսած իշխն ՅՈՒՆԻՍՆԵՍ ԹՕԼԱՅԵՆՍԻՍ միւրաճաթ օրմուր: — Իտարէխանէ՛ Պէյոզլունտա ճապտէի քեպիրտէ ն: 63»

Իտարէխանէ՛ Պէյոզլունտա ճապտէի քեպիրտէ ն: 63»

Օղջունուն պիտիւր պիտի զաթ օրմուր: — Իտարէխանէ՛ Պէյոզլունտա ճապտէի քեպիրտէ ն: 63»

Հաղթած ահա մի թեալիդ, խուսուսած իշխն ՅՈՒՆԻՍՆԵՍ ԹՕԼԱՅԵՆՍԻՍ միւրաճաթ օրմուր: — Իտարէխանէ՛ Պէյոզլունտա ճապտէի քեպիրտէ ն: 63»

Եւ հաղթէ՞ թի միւրաճաթ օրմուր: — Իտարէխանէ՛ Պէյոզլունտա ճապտէի քեպիրտէ ն: 63»

10703616 ԳՍԼԱՐԱՐԵՆՆԵ  
Պէյոզլունտա, 5 Պուլիս 1904

## ՀՈՐՈՎՍ

ԹԱՆԳԱՐԱՆ ԶՆՈՒԹԵԱՆՑ ԵՒ  
ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԻՑ

(Շարունակութիւն)

ՆԿԱՐՆԵՐՈՒ ԹԱՆԳԱՐԱՆ

Թափայեղիւն կոչուած սրահնե-  
րու չքնաղ դեղարուեստի և հնու-  
թեան վերաբերեալ գործը հակիրճ  
եղանակաւ ստորագրեւնէս յետոյ, հա-  
մառօտ անարկ մեծա պատկերաց  
թանգարանին տար կարեւոր կը հա-  
մարինք:

Այս հաղորդագրութեա և նշանաւոր  
թանգարանն ևս իւր սեպեալութիւ,  
բայց քեղարուեստական գլուխ գոր-  
ծոցներովը աշխարհիս մէջ առաջին  
թանգարան կրնայ կոչուիլ: Զի իւր  
մէջ կը պարունակէ մի քանի չքնա-  
ղագոյն նկարներ, որք տեղ մը չեն  
զանուիր, և այս Պիոս է: Պապին վե-  
րագրելու է որ եւանդուն միջոցներ ի  
գործ դրուու բոլոր նկարական գե-  
ղարուեստի պատկանեալ գլուխ գոր-  
ծոցներու թանգարան մի կազմեց,  
Գաղղիայէն յետ բերել տալով բոլոր  
յափշտակուած գղարուեստական նը-  
կարները, 1815 թուականին Եկեղեց-  
ւոյ և Գաղղիոյ պետութեան մէջ խա-  
ղաղութեան դաշինք: Դեռ չէին վերջը  
Պոյն նկարները զանազան թանգա-  
րաններ տեղափոխուել յետոյ, վեր-  
ջագոյն այժմեան իրենց՝ սեպեալական  
վայրը արժանապէս գրաւեցին յամի  
1857ին:

Նկարներու տեղին սրահի մըտ-  
նողի ձախակողմեան ուղիւն վրայ Ս.  
Հերմիտա՛ն նկարն է որ յօրինեալ է  
Լէօնարդօ դա Վինչի կոչուած հնու-  
նակաւոր նկարչէ: Իւր սակաւաթիւ  
գործոց ամենաստղայ վաւերականու-  
թեամբ ճոխացեալ սեպեալական գործն  
է: Հոս կը գտնուին Գուէրչինօ նը-  
կարչի Ս. Յովհաննէս Մկրտչի պատ-  
կերը, Անդրէաս Մանթենիայ նկար-  
չին Բիէթա՛ն կոչուած չքնաղ նկարը,  
Ս. Կոյրը Աստուածորդւոյ և Ս. Հե-  
րոնիմոսը որ Փրանկիսկոս Փրանկիա  
նկարչին գործն է: Լուսամտաներուն  
միջավայրը գեղեցիկաւ է կարլոս  
Կրիզլիի «Մեռեալ Յիսուսը», առ-  
իշխին կեցած է Ս. Յովհաննէս և  
Մագդաղենացին, իսկ պաւելը հրա-  
շար կերպով նկարուած է Ս. Կուսին  
գէմքը, յորում կը նշմարուի խորին  
արտմութիւն և վիշտ, որով իւր բը-  
նական երեւոյթով գեղարուեստա-  
գէտ աչքը կը հիացնէ: Ասոնցմէ  
զատ ոչ սակաւ զարմանալի և ուշա-  
դրութեան արժանի է Ս. Յակոբի  
սի Tre Santi կոչուած հրաշից  
նկարը, որ Պերոնցիոսի Պերոնցի

ձեռաց արգասիքն է: Դարձեալ Ս.  
Կոյրը ի մէջ հրեշտակաց, Քրիստոսի  
ծնունդը, Սրբուհի Կատարինեայ  
հարսնախօսութիւնը, Ս. Ընտանեաց  
չքնաղ նկարը, և մուտքի պատին  
վրայ Աստուածաբանական աւաքի-  
նութեան նկարը, վերջինս Ռաֆայ-  
էլին է (chiaraosuro) խառնուած  
լուսոյ և ստուերի, նկարեալ, որ ժա-  
մանակաւ Borghese թանգարանին  
առաջին զարդն էր:

Նկարներու երկրորդ սրահին մէջ  
գեղեցիկաւ են գեղարուեստի աշ-  
խարհահռչակ երեք գլուխ գործոց-  
ները՝ որոնք ուրիշ տեղ չեն գտն-  
ուիր: Ասոնցմէ առաջինն է Ռաֆայ-  
էլի Tassfigurazione չքնաղական  
նկարը, որ գերահռչակ արուեստա-  
գէտի վերջին գործն է: Ռաֆայէլը այս  
նկարին ստորին մասը չի լրացուցած  
կնքեց իւր թանկագին կեանքը: Յու-  
րոյ Հռոմայեցին զայն ի գլուխ հա-  
նեց ըստ ամենայնի հետեւեալով մեծ  
արուեստագիտի ստուերագծին, սա-  
կայն սակաւ ինչ գոյններու տարբե-  
րութիւնը նկատողութեան կ'առնուի:

Ռաֆայէլը իւր բանաստեղծական  
և փիլիսոփայական նուրբ հանճարով  
միացուց երկու տարբեր պատմական  
նկարչայացումներ ի սոյն նկարի: Վե-  
րի մասին վրայ նկարուած է պայծ-  
ծառափայլ դիմօք Յիսուսը որ անդ-  
առաքուցեալ կը ցոյցացուցնէ աս-  
տուածային լոյսը: Մովսիսի և Նիլայի  
և երեք հիացման մէջ գտնուող ա-  
շակերտաց վրայ, պատկերի ստորին  
մասը կը ներկայացնէ մի թշուառ  
թեամբ իրենց դիւհարեալ զա-  
ւակը կը յանձնարարեն առաքեալ-  
ներուն առ ի բռնել: Եւ աշխարհը  
չուարեալ և ի նոցանէ մինը մոտեա-  
նել կ'ընէ սքանչելի տեսիլը յայտնե-  
լով որ անկից միայն օգնութիւն հայ-  
ցելու է: Ահա՛ այսպէս ի վերին մա-  
սի անպատում ուրախութիւն և ճա-  
նաչազարդ լոյս, ի ստորին մասի  
վիշտ, տրամուլիւն և աղիւստեղչ-  
ծայրագոյն բարին, և ծայրագոյն  
թշուառութիւնը միմեանց հանդէպ  
գրուած են: Անպատմելի կենդանու-  
թիւն և վայելութիւն կը նկատուի  
նկարիս վրայ, Քրիստոսի դիմաց աս-  
տուածային ծայրագոյն մեծ վայելու-  
թիւնը փայլեցնելու համար հռչակա-  
ւոր Ռաֆայէլը գեղարուեստական  
գիտութեան վերջին ճիգն ի գործ  
դրած է: անկողիք է ստուերագծին  
փառաւորութեան, Մովսիսի, Նիլայի  
և միւս առաքելոց բնական գրից  
մասին խօսել որք հիասթափեցուցիչ  
են և անմահ գլուխ գործոց նկար-  
չական գեղարուեստի:

Հոս (Շարունակելի)  
ՍԱՐԳԻՍ Վ. ՏԵՐ ԱՐԱՎԱԾԵԱՆ





